

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-904

2.11.2022

Tryg Forsikring NUF

Motorvogn

Maskinskadedekning – hvilke komponenter som omfattes.

Sikrede meldte 23.3.22 skade på sin bil. Sikrede anførte at skaden oppstod plutselig og uforutsett, og at det var varslet systemfeil både med airbag, sikkerhetsbelter, beltestrammere, bilens stabilisatorsystemer og avstandsmålinger. I tillegg hadde bilens cruisekontroll sluttet å fungere. Sikrede hevdet alle disse feilene lå i bilens sentrale styreenheter, og at det var avgjørende at disse fungerte for rett kraftoverføring og sikker kjøring. Selskapets takstmann uttalte at ingen av de nevnte systemene var å anse som tilhørende styreenheter til motor, girkasse eller kraftoverføring, og selskapet avslo derfor dekning fordi vilkårene for maskinskadedekning ikke var tilstede. Sikrede hevdet selskapet hadde en for snever tolkning av hva som var bilens motor og drivverk, og at det var urimelig at maskinskadeforsikringen ikke fanget opp det aktuelle. Nemnda kom til at skadene på de aktuelle komponentene ikke var omfattet av sikredes forsikring.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 15 563

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om skadde bilkomponenter er dekket av sikredes forsikring Bil Ekstra.

Det følger av Bil Ekstra vilkårspkt. 1 at forsikringen bl.a. omfatter:

Skade på motor, girkasse eller drivverk

Forsikringen er utvidet til å omfatte kostnader til reparasjon av plutselig og uforutsett mekanisk skade i kjøretøyets motor, girkasse og kraftoverføring med tilhørende styreenheter. For el- og hybridbil er batteripakke og tilhørende elektronisk styringsenhet også omfattet. Det svares også for merkostnader som overstiger egenandelen for demontering og andre undersøkelser som er nødvendig for å fastslå om skaden skal dekkes av selskapet. Skaden må ha inntruffet innen 8 år etter at kjøretøyet som fabrikknytt ble registrert første gang.

Unntak

Forsikringen erstatter ikke maskinskade som:

- skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring
- fabrikant/importør/leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti, reklamasjon eller annet rettsgrunnlag. Fører garantikravet eller reklamasjon ikke frem, dekkes skaden etter disse forsikringsvilkår hvis betingelsene ellers er tilstede. Selskapet overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant/importør/ leverandør/reparatør.
- er dekket under kjøretøyets ordinære kaskoforsikring

Enhver maskinskade på kjøretøy hvor motor er ombygget eller chip-trimmet. Dette gjelder ikke dersom fabrikantens garantier fortsatt er gjeldende, bilen er lovlig chippet/trimmet og godkjent på nytt av Statens vegvesen (oppdatert vognkort).

For kjøretøy som er kjørt mer enn 100.000 kilometer er det i tillegg unntak for skade på:

- clutch
- dobbelmasse svinghjul

- eksosanlegg inkludert dieselpartikkelfilter.

Sikrede meldte om skade på sin bil til selskapet 23.3.22. I den elektroniske skademeldingen opplyste han at skaden oppsto da bilen sto parkert, og at det var "*Teknisk/Motorfeil*" som forårsaket skaden. Det fremgikk videre at bilen ikke hadde gamle skader i det samme området, og at bilen allerede var på verksted.

Av takstrapport av 4.4.22 innhentet av selskapet fremgikk det at skadene ble taksert til kr 15 563 inkl. mva., at skadet del var "*Airbag Sikkerhetssystem*", at årsak til feil var "*El feil*", og at bilens kilometerstand var 185 865. Selskapets takstmann uttalte i eget notat at:

I følge tilbudstakst er det feil i bilens airbagstyreenhet. Airbagsystemet er ikke en del av bilens motor / drivverk. Takst sin henstilling er at skade ikke er dekningsmessig.

Selskapet avsto sikredes krav 5.4.22 med henvisning til at skaden ikke var dekket av Bil Ekstra fordi det ikke var en skade på motor, girkasse og drivverk. Selskapet viste til at det var oppstått problem med airbagsystemet, og at det ikke var en del av bilens motor/ drivverk.

Sikrede klaget på avslaget 6.4.22 og anførte at skaden oppstod plutselig og uforutsett under normal kjøring. Sikrede oppga at bilen hadde vært underlagt service og vedlikehold etter normal plan og ikke utsatt for uvøren kjøreatferd. Han anførte at varslingen meldte om systemfeil både med airbag, sikkerhetsbelter, beltestrammere, bilens stabilisatorsystemer og avstandsmålinger. I tillegg hadde bilens cruisekontroll sluttet å fungere. Han viste til at alle disse feilene lå i bilens sentrale styreenheter, og at det var avgjørende at disse fungerte for rett kraftoverføring og sikker kjøring. Han hevdet selskapet hadde en for snever tolkning av hva som var bilens motor og drivverk, og at det var urimelig at maskinskadeforsikringen ikke fanget opp uforutsigbare og ikke-menneskeskapte systemfeil. Sikrede ba uansett om at demonteringsarbeidet feilsøkingen hadde medført ble dekket.

Selskapet takstmann uttalte 8.4.22 at taksten fra verkstedet omfattet bilens airbag styreenhet, og at vedlegg i taksten viste flere feilmeldinger i bilen ved systemer sikrede ramset opp i klagen, men at ingen av de nevnte systemene/styreenhetene var å anse som tilhørende styreenheter til motor, girkasse eller kraftoverføring.

Selskapet opprettholdt tidligere avslag og ga bl.a. følgende begrunnelse:

Ut fra mottatt takst og beskrivelse av skaden er dette ikke en skade på motor, girkasse og drivverk, men et problem på airbagsystemet.

Etter mottatt klage har vår takstavdeling sett på saken igjen og speilet på grunn av at du viser til flere varsler fra varsellamper. Takst gir tilbakemelding om at ingen av de nevnte systemene/styreenhetene er å anse som tilhørende styreenheter til motor, girkasse eller kraftoverføring. Problemene med bilen vil derfor ikke falle under vilkårene under Ekstra.

Skaden vil heller ikke kunne dekkes under bilens kaskoforsikring da skaden ikke oppfyller ytre begrepet. Det er ingen ytre påvirkning som gjør at skaden oppstår. Vilåret er kumulativ, som betyr at alle tre begrepene (tilfeldig, plutselig og ytre) må være oppfylt. Klimaanlegg faller således utenfor dekningsområdene.

Sikrede sendte ny klage 21.4.22 og påpekte at det ikke var riktig at skaden innsnevres til en airbagskade. Han hevdet bl.a. det var sentrale styringsenheter som sviktet, og at var urimelig å påstå at disse ikke hadde noe med bilens drivverk og kraftoverføring å gjøre.

Selskapet opprettholdt avslaget 25.5.22 med henvisning til vilkårene for Bil Ekstra og påpekte at det avgjørende var om det var kostnader til reparasjon av plutselig og uforutsett mekanisk skade i kjøretøys motor, girkasse og kraftoverføring med tilhørende styreenheter. Fra selskapets svar hitsettes:

Du har anført at det er meldt om systemfeil med airbag, sikkerhetsbelter, beltestrammere, stabilisatorsystemer og avstandsmålinger. I tillegg har cruisekontroll sluttet å fungere.

Som kjent er taksten gjennomgått av takstmann, som uttaler at de nevnte komponentene ikke er i tilknytning til kjøretøyets motor, girkasse eller kraftoverføring. Etter vårt syn er det ingen tvil om dette. Dermed faller skadene på din bil utenfor dekningen i henhold til vilkårene, jf. utdraget fra vilkårene ovenfor.

I klagen har du anført at det er urimelig at skadene ikke dekkes, og at selskapet står fritt til å vurdere hver sak individuelt. Vi er ikke enige i dette. Vilårene er objektivt utformet nettopp fordi at hver forsikringstaker skal kunne forutberegne hva de får dekket av forsikringen ved skade, og i dette tilfellet for å sikre likebehandling mellom Utdanningsforbundets medlemmer som kan tegne den aktuelle forsikringen. Vi har ikke anledning til å gi dekning utover det vilårene fastsetter av rimelighetshensyn i den enkelte sak. En slik praksis ville medført en fordel for enkelte på bekostning av resten av forsikringskollektivet.

Med grunnlag i ovennevnte og dokumentasjonen vi har mottatt, kan vi dessverre ikke etterkomme kravet om erstatning for skadene på bilen din.

Sikrede sendte klage til Finansklagenemnda den 23.7.22.

Sikrede har i det vesentlige anført at selskapet har en for snever og utdatert forståelse av hva bilens drivverk er. Han mener den elektroniske skaden er en del av bilens drivverk fordi elektronikken må kunne anses som "*tilhørende styreenheter til bilens kraftoverføring*". Han viser til at elektroniske komponenter er avgjørende på moderne biler for sikker kjøring, og at bilens framdrift er et resultat av kraftoverføringen, altså en del av bilens drivverk. Sikrede påpeker at elektroniske styreenheter skal overvåke og passe på at kraftoverføringen skjer innenfor sikkerhetsmessig trygge rammer. I den forbindelse viser han til en uttalelse innhentet fra servicemarkedssjef hos en forhandler av aktuelle bilmerke hvor det står:

På denne bilen måtte ACSM Airbag/safety modul skiftes tidligere i år. Bilen kom inn til oss med flere feilmeldinger i display vedr airbag, belter og lignende. Vi utførte et feilsøk og intern feil i modulen ble konstatert. Modul ble deretter byttet og bilen friskmeldt.

Den aktuelle modulen har en rekke viktige funksjoner da den styrer det meste av bilens sikkerhetssystemer. Når denne modulen ikke responderer vil styringssystemene til airbager, beltevarslere og lignende ikke fungere de skal.

Denne modulen kommuniserer også med EPS som er elektronisk tannstang, og DSC som er modulen som styrer stabilitetskontroll, ABS og lignende. Dette er viktige funksjoner på en moderne bil.

Denne kombinasjonen fører til at vi ikke anbefaler å bruke bilen med denne feilen av sikkerhetsmessige hensyn.

Sikrede viser til at formålet med forsikringsordningene er å beskytte bileiere mot uforutsette og uforskyldte skader, og at han tegnet Bil Ekstra-forsikringen fordi han ønsket å beskytte seg utover vanlig kaskoforsikring. Han bemerker for øvrig at selskapets takstmann ikke er en nøytral part i saken.

Selskapet har i det vesentlige anført at dets takstmann har uttalt at systemfeil med airbag, sikkerhetsbelter, beltestrammere, stabilisatorsystemer og avstandsmålinger, samt cruisekontroll, ikke utgjør komponenter i tilknytning til kjøretøyets motor, girkasse eller kraftoverføring. Ifølge selskapet faller skadene på de nevnte komponentene derfor utenfor Bil Ekstra-dekningen, jf. dets vilkårspkt. 1. Selskapet kan ikke se at vilårene er urimelig og mener sikrede ikke har krav på erstatning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på komponenter i bil.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Spørsmålet i saken er om de skadde komponentene i din bil er dekket av din forsikring Bil Ekstra.

Sekretariatet vil vise til at du kun har krav på dekning av skader som er omfattet av forsikringsvilkårene. Videre vil sekretariatet vise til at det er du som forsikringstaker/sikrede, som har bevisbyrden for at det i det enkelte tilfelle har oppstått en dekningsmessig skade som faller inn under vilkårene. Dette følger av Finansklagenemndas praksis i tilsvarende saker. Det kan f.eks. vises til nemndas avgjørelse i FinKN 2012-595 hvor nemnda uttalte følgende:

Det er sikker praksis at det er sikrede som må dokumentere at skaden skyldes slike forhold som selskapet i henhold til vilkårene svarer for.

Det følger av din forsikring Bil Ekstra vilkårpunkt 1 at denne forsikringen omfatter:

Skade på motor, girkasse eller drivverk

Forsikringen er utvidet til å omfatte kostnader til reparasjon av plutselig og uforutsett mekanisk skade i kjøretøys motor, girkasse og kraftoverføring med tilhørende styreenheter. For el- og hybridbil er batteripakke og tilhørende elektronisk styringsenhet også omfattet. Det svares også for merkostnader som overstiger egenandelen for demontering og andre undersøkelser som er nødvendig for å fastslå om skaden skal dekkes av selskapet. Skaden må ha inntruffet innen 8 år etter at kjøretøyet som fabrikknytt ble registrert første gang.

Unntak

Forsikringen erstatter ikke maskinskade som:

- skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring
- fabrikant/importør/leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti, reklamasjon eller annet rettsgrunnlag. Fører garantikravet eller reklamasjon ikke frem, dekkes skaden etter disse forsikringsvilkår hvis betingelsene ellers er tilstede. Selskapet overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant/importør/ leverandør/reparatør.
- er dekket under kjøretøys ordinære kaskoforsikring

Enhver maskinskade på kjøretøy hvor motor er ombygget eller chip-trimmet. Dette gjelder ikke dersom fabrikantens garantier fortsatt er gjeldende, bilen er lovlig chippet/trimmet og godkjent på nytt av Statens vegvesen (oppdatert vognkort).

For kjøretøy som er kjørt mer enn 100.000 kilometer er det i tillegg unntak for skade på:

- clutch
- dobbelmasse svinghjul
- eksosanlegg inkludert dieselpartikkelfilter.

Egenandel som for kasko.

Det følger av sakens dokumenter at du krever dekning for reparasjon av systemfeil med henholdsvis airbag, sikkerhetsbelter, beltestrammere, stabilisatorsystemer, avstandsmålinger og cruisekontroll.

Spørsmålet blir etter dette om feil på disse komponentene utgjør en "plutselig og uforutsett mekanisk skade i kjøretøys motor, girkasse og kraftoverføring med tilhørende styreenheter"

Vedrørende begrepet "plutselig" uttalte Finansklagenemnda i FinKN 2021-960 følgende:

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN-2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Det foreligger sparsomt med opplysninger om skaden/feilene og hvordan de oppsto. I skademeldingen står det kun at skadedato var 22.3.22, at det var motorfeil og skaden oppsto mens bilen stor parkert. Sekretariatet finner det imidlertid ikke nødvendig å ta stilling til om feil på de skadde komponentene utgjør en "plutselig og uforutsett mekanisk skade", idet sekretariatet uansett ikke anser øvrige vilkår for å få dekning for å være oppfylt.

Det følger av vilkårpkt. 1 at skaden i tillegg til å være "plutselig og uforutsett" også må være i "i kjøretøys motor, girkasse og kraftoverføring med tilhørende styreenheter".

Sekretariatet legger til grunn at formuleringen "med tilhørende styreenheter" viser til "motor, girkasse og kraftoverføring", og at de skadde komponentene du krever erstattet ikke utgjør slike "tilhørende

styreenheter". Sekretariatet viser i den forbindelse til uttalelsen av 8.4.22 fra selskapets takstmann om at ingen av de systemene/styreenhetene som du hadde nevnt var å anse som tilhørende styreenheter til motor, girkasse eller kraftoverføring.

Du mener selskapet har en for snever og utdatert forståelse av hva bilens drivverk er og at det er urimelig at du skal bli skadelidende for en slik uvanlig og ikke-selvforskyldt bilskade. Du anfører også at den elektroniske skaden er en del av bilens drivverk fordi elektronikken må kunne anses som "tilhørende styreenheter til bilens kraftoverføring". Du viser til at elektroniske komponenter er avgjørende på moderne biler for sikker kjøring og at elektroniske styreenheter skal overvåke og passe på at kraftoverføringen skjer innenfor sikkerhetsmessig trygge rammer. I den forbindelse har du vist til uttalelse fra forhandler av ditt bilmerke.

Sekretariatet kan ikke se at dine ovennevnte anførsler gir et tilstrekkelig grunnlag for å si at vilkårene er uklare eller for at vi skal kunne imøtegå uttalelsen fra selskapets takstmann med hensyn til om de skadde komponentene er å anse som "tilhørende styreenheter" til motor, girkasse eller kraftoverføring. Dette er i tråd med det som fremgår av FinKN 2017-310 hvor nemnda uttalte:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

På denne bakgrunn er det sekretariatet vurdering at de skadde komponentene i din bil ikke er omfattet av din bils maskinskadedekning Bil Ekstra, jf. vilkårspkt. 1.

For at en skade skal være dekket av din kaskoforsikring kreves det at skaden er oppstått ved en "ytre" påvirkning, jf. vilkårspkt. 2.1. Du har ikke vist til noen slik "ytre" påvirkning som årsak til nevnte skader/feil, og sekretariatet kan derfor heller ikke se at du har krav på dekning under din kaskoforsikring.

Det følger av det ovennevnte at skaden på din bil ikke er omfattet av din bilforsikring, og du har således ikke krav på erstatning fra selskapet.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Sikrede har i ettertid anført at selskapets takstmann ikke er nøytral i saken. Nemnda må avgjøre saken på grunnlag av de sakkyndige rapporter som foreligger. Om sikrede anfører at taksten er feil, må dette dokumenteres med en tilsvarende sakkyndig rapport. Sikrede har fremlagt en uttalelse som sier:

På denne bilen måtte ACSM Airbag/safety modul skiftes tidligere i år. Bilen kom inn til oss med flere feilmeldinger i display vedr airbag, belter og lignende. Vi utførte et feilsøk og intern feil i modulen ble konstatert. Modul ble deretter byttet og bilen friskmeldt.

Den aktuelle modulen har en rekke viktige funksjoner da den styrer det meste av bilens sikkerhetssystemer. Når denne modulen ikke responderer vil styringssystemene til airbager, beltevarslere og lignende ikke fungere de skal.

Denne modulen kommuniserer også med EPS som er elektronisk tannstang, og DSC som er modulen som styrer stabilitetskontroll, ABS og lignende. Dette er viktige funksjoner på en moderne bil.

Denne kombinasjonen fører til at vi ikke anbefaler å bruke bilen med denne feilen av sikkerhetsmessige hensyn.

Nemnda forstår dette slik at den skadede modulen har viktige funksjoner for bilens sikkerhetssystemer, og ikke dreier seg om "mekanisk skade i kjøretøyets motor, girkasse og kraftoverføring med tilhørende styreenheter" som forsikringen omfatter.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).